

**Latvijas Republika
VENTSPILS PILSĒTAS DOME**

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, e-pasts: dome@ventspils.lv

LĒMUMS

2020.gada 23.oktobrī

Ventspilī

Nr. 150
(protokols Nr. 21; 1.§)

Par kultūrvēsturiskā - industriālā mantojuma objekta
“Ventspils ostas darbnīcas un iekārtas” K.Valdemāra ielā 12, Ventspilī saglabāšanu

Ventspils pilsētas dome (turpmāk – Dome) 2020.gada 16.oktobrī ir saņēmusi Ventspils brīvostas pārvaldes (turpmāk – Brīvostas pārvalde) vēstuli Nr.A/JN/DP-4.1/1045 “Par nekustamā īpašuma K.Valdemāra iela 12A, Ventspilī, un kustamās mantas izsolē”, ar kuru Dome tiek informēta par oficiālo publikāciju vietnē “Latvijas Vēstnesis” (www.vestnesis.lv) 2020.gada 15.oktobra laidienā Nr.200 Brīvostas pārvaldes izsludināto nekustamā īpašuma - būves K.Valdemāra ielā 12A, Ventspilī un kustamās mantas - metālapstrādes iekārtu un to palīgiekārtu (kopā 61 gab.), kuras atrodas būvēs K.Valdemāra ielā 12A un K.Valdemāra ielā 12, Ventspilī pārdošanu izsolē 2020.gada 16.novembrī.

Iepazīstoties ar minētās izsoles noteikumiem, ko apstiprinājusi Ventspils brīvostas valde, konstatējams, ka Brīvostas pārvalde vienlaikus ar nekustamo īpašumu – būvi (kadastra apzīmējums 27000010902010) K.Valdemāra ielā 12A Ventspilī, izsolē pārdod arī kustamo mantu, kas atrodas vēsturiskajās Ventspils ostas darbnīcās (kadastra apzīmējums 2700010902001) un smēdē (kadastra apzīmējums 27000010902004) K.Valdemāra ielā 12, Ventspilī, un kas pamatā sastāv no vēsturiskajām iekārtām (turpmāk – Izsoles objekts).

Būvēs K.Valdemāra ielā 12A un K.Valdemāra ielā 12 atradās Ventspils ostas darbnīcas, senākā to daļa (K.Valdemāra ielā 12) celta 1900.-1903.gadā un ir Latvijā unikāls industriālā mantojuma objekts. Ēka pilnībā saglabājusi ne tikai arhitektoniskās un tehniskā iekārtojuma detaļas, bet arī 20.gs. vidus – otrās puses sākuma metālapstrādes darbagaldus un palīgiekārtas, veidojot vienotu kompleksu veselumu. Šādā saglabātības pakāpē un komplektācijā ar ostu vai citu industriālu vienību saistītas darbnīcas, kas sniedz priekšstatu par vairāk kā pusgadsimtu senas metālapstrādes vēsturi un vidi, nav saglabājušās nekur Baltijā. Darbnīcas celtni un iekārtu kā vienota kompleksa saglabāšana sniedz vienreizēju iespēju nodrošināt pieejamību Latvijas sabiedrībai nozīmīgam kultūrvēsturiskā mantojuma objektam.

Vienlaikus attiecībā uz Izsoles objekta unikālo kultūrvēsturisko vērtību norādāms, ka Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (turpmāk – NKMP) 2020. gada 1.aprīļa vēstulē Nr.08-9.1/1688 “Par ierosinājumu piešķirt kultūras pieminekļa statusu Ventspils ostas darbnīcām un smēdei” ir informējusi Domi par NKMP kultūras pieminekļu uzskaites komisijas lēmumu Ventspils ostas darbnīcu un smēdes ēku ar tur esošajām iekārtām (Izsoles objekts) K.Valdemāra ielā 12, Ventspilī iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā kā valsts nozīmes industriālā mantojuma pieminekli ar nosaukumu “Ventspils ostas darbnīcas un iekārtas”. Atbilstoši saņemtajai informācijai no NKMP, par šo lēmumu vairākkārt ir tikusi informēta arī Izsoles objekta īpašniece – Brīvostas pārvalde, kā arī Satiksmes ministrija.

Nemot vērā to, ka Brīvostas pārvalde izsludinātajā izsolē nolēmusi pārdot mantu, par kuru šobrīd noris procedūra atzīšanai par valsts aizsargājamo kultūras pieminekli, kā arī izsoles noteikumos iekļauto nosacījumu Izsoles objekta pircējam izvest mantu no vēsturiskajām Ventspils ostas darbnīcām un smēdes viena mēneša laikā no pirkuma līguma noslēgšanas dienas, Domes ieskatā, šādas Brīvostas pārvaldes un Brīvostas valdes darbības rezultātā tiks iznīcināts objekts ar kultūrvēsturisku vērtību jeb iznīcināta vēsturisko Ventspils ostas darbnīcu un tajās esošo iekārtu, kā industriālā mantojuma kompleksa objekta vienotība, būtiski mazinot visa objekta autentiskumu un graužot tā kultūrvēsturisko vērtību.

Uz minēto NKMP ir norādījusi arī savā 2020.gada 21.oktobra vēstulē Nr.08-09.2/5103 Brīvostas pārvaldei, par to informējot Domes Arhitektūras un pilsētbūvniecības nodaļu. Šajā vēstulē Brīvostas pārvaldei

vēlreiz tiek uzsvērts, ka “ostas darbnīcām ar iekārtām kā kompleksam objektam ir nozīmīga kultūrvēsturiskā vērtība, kas raksturo Ventspils ostas un dzelzceļa uzplaukuma laiku un attīstību. Ēkās esošais industriālais iekārtojums, autentiskais aprīkojums un pašas ēkas veido salīdzinoši tipoloģiski reti sastopamu kultūras mantojuma daļu, kas ne tikai sniedz priekšstatu par nozares darbību, bet arī periodikas izdevumos atrodama informācija par tā darbību un tur strādājošajiem veido saikni ar vietējo kopienu.” Tāpat NKMP ir vērsusi Brīvostas pārvaldes uzmanību, ka “saskaņā ar likuma “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 12. pantu kultūras vērtības, kuras pretendē uz iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, ir pakļautas valsts uzskaitē neatkarīgi no tā, kā īpašumā, valdījumā vai izmantošanā tās atrodas. Pieminekļu valsts uzskaitē aptver pieminekļu apzināšanu un apsekošanu, to vēsturiskās, zinātniskās, mākslinieciskās, arhitektoniskās, arheoloģiskās, etnogrāfiskās vai citādas kultūras vērtības noteikšanu, to fiksāciju un izpēti, uzskaites dokumentu sagatavošanu, kā arī to iekļaušanu valsts informācijas sistēmā — valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu reģistrā.”

Nemot vērā iepriekš minēto, nav pieļaujama tāda Brīvostas pārvaldes rīcība, kas būtu klajā pretrunā ar likumā “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” noteiktajiem ierobežojumiem attiecībā uz rīcību ar kultūras pieminekļiem, kurus aizliegts iznīcināt, pārvietot un pārveidot, lai nepazeminātu to kultūrvēsturisko vērtību.

Pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 5.punktā noteikto pašvaldības autonomo funkciju - rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu, likuma “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 3.pantu un 14.pantu un saskaņā ar Ventspils pilsētas domes Kultūras komisijas 23.10.2020. ieteikumu, Ventspils pilsētas domes Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas 23.10.2020. atzinumu,

Ventspils pilsētas dome
nolemj:

1. Nolūkā nodrošināt Latvijas valstij un Ventspils pilsētai nozīmīga kultūrvēsturiskā - industriālā mantojuma objekta “Ventspils ostas darbnīcas un iekārtas” K.Valdemāra ielā 12, Ventspilī, saglabāšanu kā vienotu veselumu, pieprasīt Ventspils brīvostas pārvaldei pārtraukt uzsākto kustamās mantas pārdošanas procesu izsolē.
2. Uzstājīgi aicināt Ventspils brīvostas valdes locekļu kandidātu virzītājus – Satiksmes ministru T.Linkaitu, Finanšu ministru J.Reiru, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru J.Pūci, Ekonomikas ministru J.Vitenbergu un Ministru kabinetu (A.K.Kariņš) kā Ventspils brīvostas valdes locekļu apstiprinātājus nepieļaut, ka Ventspils brīvostas pašreizējā valde – I.Strautmane, Ģ.V.Kristovskis, L.Spaliņa un K.Rožkalns iznīcina Latvijas nacionālo bagātību, un nodrošināt Ventspils brīvostas valdes lēmuma par kustamās mantas K.Valdemāra ielā 12, Ventspilī pārdošanu izsolē atcelšanu.
3. Lūgt šā lēmuma 1.-2.punktā norādītās personas un institūcijas informēt Ventspils pilsētas domi par pieņemtajiem lēmumiem.

Sēdes vadītājs,
Domes priekšsēdētāja 1.vietnieks
infrastrukturā jautājumos

J.Vītoliņš